Gemeente Gorinchem

Raadsvoorstel: Z/25/798298/D-997146
Onderwerp: **Beleidshuis**

Datum: 4 november 2025
Portefeuillehouder: Mark de Boer
I&O/ B&A: 13 november 2025
Raadsvergadering: 27 november 2025
Opsteller: Strategisch adviseurs
Geeft voorstel begrotingswijziging: Nee

Onderwerp:
Beleidshuis
Voorstel:
Wij stellen u voor: 1. Te starten met een proefperiode in 2026 waarin volgens de systematiek van het beleidshuis wordt gewerkt; 2. De samenwerkingsafspraken beleidshuis (D-1000215) vast te stellen voor de duur van deze proefperiode in 2026; 3. Deze proefperiode in het eerste kwartaal van 2027 te evalueren, waarna de raad besluit over eventuele structurele invoering van het beleidshuis.
Aanleiding:
De gemeente Gorinchem heeft de ambitie om de integraliteit en uniformiteit van het beleid van de gemeente te versterken. Hiervoor is het Gorcums beleidshuis geïntroduceerd. Het beleidshuis is een manier van werken met afspraken over de samenhang van beleid en over de samenwerking tussen gemeenteraad en college. Met het beleidshuis worden afspraken gemaakt over de manier van werken met de instrumenten die zijn geïntroduceerd door de invoering van de Omgevingswet. Daarnaast wordt deze manier van werken doorgetrokken naar andere domeinen binnen de gemeente. In 2024 heeft een eerste I&O over dit onderwerp plaatsgevonden. Begin 2025 is hier in een uitgebreide I&O verder aandacht aan besteed. In deze bijeenkomst bleek dat de systematiek van het beleidshuis kon rekenen op draagvlak. Er bleek vooral behoefte te zijn om verdere samenwerkingsafspraken te maken tussen raad en college over de manier van werken met instrumenten uit het beleidshuis. Hier is een raadswerkgroep samen met een vertegenwoordiging van het college verder mee aan de slag gegaan. Dit heeft geleid tot het voorstel dat nu voorligt, als gezamenlijk product van de raadswerkgroep en het college. a
Beoogd effect:
Met het beleidshuis versterken we de integraliteit, door bij het ontwikkelen van beleid altijd te werken vanuit de twee gemeentelijke hoofdvisies: de omgevingsvisie en de integrale samenlevingsvisie. En we versterken de uniformiteit door altijd op dezelfde manier te werken en gelijke termen te gebruiken voor soortgelijke producten. Beleid dat nadere invulling geeft aan onderdelen van de twee visies, wordt in het beleidshuis altijd uitgewerkt in een programma. Meer uniformiteit biedt de mogelijkheid om duidelijke afspraken te maken tussen gemeenteraad en college over rollen, bevoegdheden en het samenspel van raad en college. Hiermee wordt de kaderstellende rol van de gemeenteraad versterkt.
Argumenten:
1.1 De systematiek van het beleidshuis geeft duidelijkheid over instrumenten en rollen. De systematiek van het beleidshuis zorgt voor meer integraliteit. De systematiek vraagt om heldere afspraken

Stadhuisplein 1
Postbus 108
4200AC Gorinchem
T 140183
F 0183-630540
E gemeente@gorinchem.nl
I www.gorinchem.nl

tussen de gemeenteraad en het college. Met de systematiek en de daarbij horende samenwerkingsafspraken is het voor alle betrokkenen in raad en college duidelijk welke instrumenten de gemeente heeft bij beleidsontwikkeling, hoe deze zich tot elkaar verhouden en hoe de bevoegdheden zijn verdeeld. Dit geeft duidelijkheid bij het opstellen en behandelen van nieuw beleid. We gaan hier tijdens de proefperiode met elkaar mee aan de slag.

2.1 Een nieuwe manier van werken vraagt om goede samenwerkingsafspraken
Met het beleidshuis gaan we op een nieuwe manier werken. We gebruiken de systematiek van de Omgevingswet en hanteren die voor alle gemeentelijke beleidsvorming, zodat de integraliteit wordt versterkt. Dit heeft ook gevolgen voor de plek van besluitvorming (in raad of college) en dus voor de onderlinge samenwerking. Het vastleggen van deze samenwerkings- en procesafspraken zorgt voor duidelijkheid over wie welke rol heeft, hoe de samenwerking plaats moet vinden en welke instrumenten daarvoor beschikbaar zijn.

3.1 Evaluatie van een nieuwe manier van werken biedt de mogelijkheid om te leren en waar nodig afspraken bij te stellen.
We starten met een proefperiode die tot en met eind 2026 duurt. De reden hiervoor is dat begin 2026 gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden en in de eerste helft van 2026 waarschijnlijk minder besluitvorming plaats zal vinden dan in andere jaren. De evaluatie van het werken volgens het beleidshuis zal daarom in het eerste kwartaal van 2027 uitgevoegd worden, in samenwerking tussen gemeenteraad en college. Waar nodig zullen de afspraken worden bijgesteld op basis van de ervaringen na een jaar werken met het beleidshuis.

Risico's:

1.1 Tijdens de proefperiode vindt een bestuurswissel plaats.
In 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats en wordt een nieuw college gevormd. Tijdens de proefperiode vinden dus wisselingen van personen plaats. Het is daarom belangrijk om de systematiek van het beleidshuis en de samenwerkingsafspraken mee te nemen in het inwerkprogramma van de nieuwe gemeenteraad en het college.

2.1 Samenwerking komt tot stand in de praktijk, niet alle situaties zijn te vangen in afspraken op papier.
Met de voorliggende samenwerkingsafspraken proberen we zoveel mogelijk duidelijkheid te geven over de samenwerking tussen raad en college rondom het Gorcums beleidshuis. Samenwerking komt natuurlijk pas echt tot stand in de praktijk. Het zou dus kunnen dat er situaties voorbij komen in het komende jaar die nog niet zijn ondervangen in de samenwerkingsafspraken. Als dit het geval is, zal dit worden meegenomen in de evaluatie die begin 2027 plaatsvindt.

Financiën:

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Participatie:

Over het beleidshuis zelf heeft geen participatie plaatsgevonden. De manier van samenwerken in het beleidshuis borgt wel afspraken over participatie die eerder zijn gemaakt in het gemeentelijk participatiebeleid. Zo introduceren we een startnotitie bij het opstellen van programma's die met de raad wordt gedeeld of door de raad wordt vastgesteld. Daarin worden ook afspraken over participatie vastgelegd.

Communicatie:

Niet van toepassing.

Duurzaamheid:

Niet van toepassing.
Vervolgproces:
Na vaststelling van de samenwerkingsafspraken, gaan we volgens deze afspraken werken. Zoals aangegeven doen we dit eerst in een proefperiode tot en met eind 2026, waarna een evaluatie plaatsvindt.
Bijlagen:
• D-1000215: Samenwerkingsafspraken beleidshuis

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 4 november 2025
Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. Te starten met een proefperiode in 2026 waarin volgens de systematiek van het beleidshuis wordt gewerkt;
2. De samenwerkingsafspraken beleidshuis (D-1000215) vast te stellen voor de duur van deze proefperiode in 2026;
3. Deze proefperiode in het eerste kwartaal van 2027 te evalueren, waarna de raad besluit over eventuele structurele invoering van het beleidshuis.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 27 november 2025

Griffier,
{{esl:Signer1:signature:size(200,50)}}

Voorzitter,
{{esl:Signer2:signature:size(200,50)}}